

Sättet att bilda rösträttsföreningar och att leda förhandlingar.

Ett möte sammankallas.

En eller flera kvinnor, som äro villiga att taga initiativ till rösträttsförenings bildande, (hålst representerande *olika* verksamhetsområden och samhällsklasser) underteckna ett upprop, som införes i alla tidningar på platsen utan avseende på politisk färg, med inbjudan till alla för saken intresserade kvinnor att samlas till ett möte. Ett upprop i tidningar på de platser, där sådana finnas, är dock ej tillfyllestgörande, utan måste mötet föregås av en kraftig enskild agitation.

Mötet.

1) En av inbjudarinnorna öppnar mötet med några hälsningsord och ber mötet utse *ordförande* för dagen. (Bäst är att på förhand försäkra sig om någon, som, i händelse av val, vill åtaga sig ordförandeskapet, samt att på mötet denna person blir föreslagen. Intet hindrar att samma person som öppnar mötet blir vald till ordförande.) Detta val sker lämpligast *öppet*. Angående öppet val, se punkt 13.

2) Den till ordförande utsedda intager därefter ordförandeplatsen och ber mötet utse sekreterare för dagen, som har att föra protokoll över mötets förhandlingar.

3) Därefter lämnar ordföranden ordet till den person, som åtagit sig att med ett anförande inleda diskussionen angående lämpligheten av en förenings bildande. (Intet hindrar att ordföranden själv inleder diskussionen).

4) Var och en, som efter inledningsanförandet önskar yttra sig, begär ordet genom att säga »fru»- eller »fröken-ordförande» och erhåller detsamma av ordföranden i den ordning det blivit begärt. Ordföranden antecknar var och en, som begär ordet, och upprepar sedan namnen i tur och ordning.

5) När alla, som begärt ordet, yttrat sig, frågar ordföranden, om någon mera önskar ordet. Anmäler sig då ingen, förklarar ordföranden överläggningen avslutad.

6) Ordföranden framlägger därpå till mötets avgörande, huruvida mötet önskar, att en rösträttsförening skall bildas. Besvaras frågan med övervägande »ja», förklarar ordföranden »Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i . . .» bildad och ber de personer anteckna sig, som önska ingå i föreningen, varefter endast dessa ha yttrande- och rösträtt vid de följande förhandlingarna.

7) Om saken anses tillräckligt förberedd, kan man redan nu välja styrelse och framlägga förslag till stadgar, t. ex. Verkställande Utskottets (se punkt 14) med eller utan ändring. Eller man kan välja en interimstyrelse av några få personer, som får i uppdrag att utarbeta förslag till stadgar, och därefter utlösa nytt möte för föreningen.

8) Då *styrelseval* sker, bör ordföranden föreslå antalet styrelsemedlemmar (t. ex. 5). Sedan antalet blivit fastställt, ber ordföranden föreningen föreslå styrelsemedlemmar, helst representerande *olika* verksamhetsområden och samhällsklasser.

Val av styrelsemedlemmar sker lämpligast med *slutna sedlar*, varvid så tillgår att varje väljande aflämnar en valsedel, upptagande så många namn som styrelsen skall ha medlemmar. De, som vid sammanräkning befinnas ha fått de flesta rösterna, äro då valda.

Mindre viktiga val, såsom val av revisorer, kunna ske *öppet* (se punkt 13).

9) Då *stadgeförslag* framlägges, uppläses detta först i sin helhet av ordföranden. Sedan vidtager diskussionen över de särskilda

paragraferna, om vilkas antagande — med eller utan förändring — fattas beslut punkt för punkt, varefter det sålunda genomgångna stadgeförslaget i sin helhet antages.

10) Härefter framställer ordföranden frågan, huruvida föreningen, liksom alla övriga rösträttsföreningar i landet, önskar inträda i *Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt*. (Årsavgiften till Landsföreningen har hittills varit 25 öre per medlem). Om frågan besvaras med ja, skall val av centralstyrelsemedlem (och eventuellt suppleant), ske. I allmänhet brukar föreningens ordförande därtill utses.

11) När ordföranden icke har något mera att framställa, tillfrågas mötet, om någon vidare önskar yttra sig. Anmäler sig ingen att erhålla ordet, förklarar ordföranden mötet avslutat.

12) Vid *beslut angående framställda yrkanden* tillgår på följande sätt: Sedan diskussionen om en viss fråga avslutats, ställer ordföranden för varje yrkande i den ordning, det framkommit, till församlingen den frågan, om yrkandet antages. Ordföranden får härvid ej framställa dubbelfrågor såsom: »Antages A:s förslag eller B:s förslag?», utan frågorna skola alltid vara så framställda, att de kunna besvaras med »ja» eller »nej». Således: »Antages A:s förslag?», varefter följa övervägande ja-rop eller nej-rop. »Antages B:s förslag?», varefter följa övervägande ja-rop eller nej-rop. Det yrkande, som enligt ordförandens åsikt erhållit övervägande ja-röster, förklaras av ordföranden vara mötets beslut. Är någon härutinnan av olika mening med ordföranden, begär denna, innan beslutet klubbfästs, omröstning eller så kallad votering, vilken lämpligen kan verkställas genom handuppräkning, först av alla, som ha samma uppfattning som ordföranden förklarat vara mötets beslut, sedan av dem, som hysa en annan mening. Genom räkning utrönes vilken åsikt som har majoritet.

13) *Öppet val* tillgår så, att mötet tillfrågas angående var och en av de föreslagna personerna i den ordning förslagen framkommit, huruvida mötet väljer henne (eller honom) till den ifrågavarande befattningen. De personer, som ordföranden vid denna genomgång av kandidatlistan anser ha fått de flesta ja-rösterna, förklaras av ordföranden valda. Den som är av olika mening med ordföranden har även vid val rätt att för varje namn, om vilket meningarna synas vara delade, begära omröstning.

14) Då en rösträttsförening sålunda blivit bildad, anmäles detta omedelbart till sekreteraren i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt, adress *Stockholm*, jämte uppgift om tiden för föreningens bildande, antalet inskrivna medlemmar och namnen på föreningens ordförande och centralstyrelsemedlem samt på den, som bildat föreningen. Sekreteraren sänder då den nya föreningen ett exemplar av all den rösträttslitteratur, som utgivits av L. K. P. R., jämte stadgar, stadgeförslag, årsberättelser, protokollsutdrag, cirkulär m. m. Dessa skrifter böra sedan lämpligen cirkulera bland föreningens medlemmar, eller föreläsas vid studieaftnar, för att sprida kunskap om och väcka ökat intresse för frågan.

Alla skrifter (pris angivet å varje särskild skrift) stadgar, stadgeförslag, rösträttsmärken (brons 50 öre, silver 1: 10), m. m. rekvireras genom *Rösträttsbyrån*, adress *Lästmakaregatan 6, Stockholm*, som expedierar sändningar, dels mot efterkrav och dels, om så önskas, i kommission. *Alla upplysningar meddelas för övrigt genom L. K. P. R:s sekreterare.*¹

¹ Utmärkta anvisningar angående mötesförhandlingar meddelas i Verdandis småskrifter n:o 5, Axel Svensson: »Om överläggningar och beslut.»